

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 2.2.2012 г.
COM(2012) 29 final

2012/0015 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

за сключване на Споразумението относно някои аспекти на въздухоплавателните услуги между Европейския съюз и Специалния административен район на Китайската народна република Макао

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. Контекст на предложението

- **Основания и цели на предложението**

След решенията на Съда на Европейските общности по така наречените дела „Открито небе“, на 5 юни 2003 г. Съветът даде мандат на Комисията да започне преговори с трети държави за замяната на някои разпоредби в действащите споразумения със споразумение на равнището на Съюза¹ („хоризонтален мандат“). Целите на тези споразумения са да се предостави на всички въздушни превозвачи в Европейския съюз недискриминационен достъп до маршрути между Европейския съюз и трети държави и да се приведат двустранните споразумения за въздухоплавателни услуги между държавите-членки и трети държави в съответствие с правото на Съюза.

- **Общ контекст**

Международните връзки в областта на въздушния транспорт между държавите-членки и трети държави традиционно се регулират от двустранни споразумения за въздухоплавателни услуги между държави-членки и трети държави, от приложенията към тях и други свързани двустранни или многостранни договорености.

Традиционните клаузи за назначаване на въздушен превозвач в двустранните споразумения за въздухоплавателни услуги на държавите-членки са в противоречие с правото на Съюза. Те позволяват на трета държава да отхвърли, оттегли или прекрати временно разрешенията или лицензите на даден въздушен превозвач, който е бил назначен от държава-членка, но всъщност не е притежаван и фактически контролиран от тази държава-членка или нейни граждани. Смята се, че това представлява дискриминация спрямо превозвачите на Общността, установени на територията на дадена държава-членка, но притежавани и контролирани от граждани на други държави-членки. Това противоречи на член 49 от Договора за функционирането на Европейския съюз, който гарантира на гражданите на държавите-членки, които са упражнили свободата си на установяване, същото отношение в приемащата държава-членка като това, което се дава на гражданите на тази държава-членка.

Налице са допълнителни въпроси като данъчното облагане на авиационното гориво или тарифите, въведени от въздушни превозвачи на трети държави по вътрешни маршрути на ЕС, където спазването на правото на Съюза следва да бъде осигурено посредством изменението или допълнението на съществуващи разпоредби в двустранните споразумения за въздухоплавателни услуги между държави-членки и трети държави.

- **Съществуващи разпоредби в областта на предложението**

Разпоредбите на настоящото споразумение заменят или допълват действащите

¹ Решение на Съвета 11323/03 от 5 юни 2003 г. (документ за ограничено ползване).

разпоредби в 15-те двустранни споразумения за въздухоплавателни услуги между държавите-членки и Специалния административен район на Китайската народна република Макао.

- **Съгласуваност с другите политики и цели на Съюза**

Споразумението ще обслужва една основна цел на външната политика на Съюза в областта на въздухоплаването, като приведе съществуващите двустранни споразумения за въздухоплавателни услуги в съответствие с правото на Съюза.

2. **Консултация със заинтересованите страни и оценка на въздействието**

- **Консултация със заинтересованите страни**

Методи на консултиране, основни целеви сектори и общ профил на участниците в консултацията

През целия ход на преговорите бяха провеждани консултации с държавите-членки, както и с представители на сектора.

Обобщение на отговорите и на начина, по който са взети предвид

Коментарите, направени от държавите-членки и от представителите на сектора, бяха взети предвид.

3. **Правни елементи на предложението**

- **Обобщение на предлаганите мерки**

В съответствие с механизмите и насоките в приложението към „хоризонталния мандат“ Комисията договори споразумение със Специалния административен район на Китайската народна република Макао, което заменя някои разпоредби в действащите двустранни споразумения за въздухоплавателни услуги между държавите-членки и Специалния административен район на Китайската народна република Макао. Член 2 от споразумението заменя традиционните клаузи за назначаване с клауза за назначаване на ЕС, позволяваща на всички превозвачи на Европейския съюз да се ползват от правото на установяване. В член 4 се разглежда данъчното облагане на авиационно гориво — въпрос, който е хармонизиран с Директива 2003/96/ЕО на Съвета относно реструктурирането на правната рамка на Общността за данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията, и по-специално член 14, параграф 2 от нея. С член 5 се решават потенциални конфликти с правилата на Съюза относно конкуренцията.

- **Правно основание**

Член 100, параграф 2, член 218, параграф 6, буква а) и параграф 8 от ДФЕС

- **Принцип на субсидиарност**

Предложението се основава изцяло на „хоризонталния мандат“, даден от Съвета, като взема предвид въпросите, обхванати от правото на Съюза и двустранните

споразумения за въздухоплавателни услуги.

- **Принцип на пропорционалност**

Споразумението изменя или допълва разпоредбите в двустранните споразумения за въздухоплавателни услуги само дотолкова, доколкото това е необходимо, за да се гарантира спазването на правото на Съюза.

- **Избор на инструменти**

Споразумението между Съюза и Специалния административен район на Китайската народна република Макао е най-ефикасният инструмент за привеждането на всички действащи двустранни споразумения за въздухоплавателни услуги между държавите-членки и Специалния административен район на Китайската народна република Макао в съответствие с правото на Съюза.

4. Отражение върху бюджета

Предложението няма отражение върху бюджета на Съюза.

5. Допълнителна информация

- **Опростяване**

Предложението предвижда опростяване на законодателството.

Съответните разпоредби на двустранните споразумения за въздухоплавателни услуги, сключени между държавите-членки и Специалния административен район на Китайската народна република Макао, ще бъдат заменени или допълнени с разпоредбите на едно единно споразумение на Съюза.

- **Подробно обяснение на предложението**

Съгласно стандартната процедура за подписване и сключване на международни споразумения Съветът се приканва да одобри решенията за подписване и за сключване на споразумението между Европейския съюз и Специалния административен район на Китайската народна република Макао относно някои аспекти на въздухоплавателните услуги и да определи лицата, оправомощени да подпишат споразумението от името на Съюза.

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

за сключване на Споразумението относно някои аспекти на въздухоплавателните услуги между Европейския съюз и Специалния административен район на Китайската народна република Макао

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 100, параграф 2, във връзка с член 218, параграф 6, буква а) и параграф 8, първа алинея от него,

като взе предвид предложението на Комисията²,

като взе предвид одобрението на Европейския парламент³,

като има предвид, че:

- (1) С решението си от 5 юни 2003 г. Съветът оправомощи Комисията да започне преговори с трети държави за замяната на някои разпоредби на съществуващите двустранни споразумения със споразумение на равнището на Съюза.
- (2) От името на Европейския съюз Комисията договори споразумение със Специалния административен район на Китайската народна република Макао относно някои аспекти на въздухоплавателните услуги (наричано по-долу „споразумението“) в съответствие с механизмите и насоките в приложението към решението на Съвета от 5 юни 2003 г.,
- (3) Споразумението бе подписано от името на Съюза на [...] г. в съответствие с Решение .../.../ЕС на Съвета относно [...] ⁴ при условие, че бъде сключено на по-късна дата.
- (4) Споразумението следва да бъде одобрено от името на Европейския съюз.

² ОВ С [...], [...] г., стр. [...].

³ ОВ С [...], [...] г., стр. [...].

⁴ ОВ С [...], [...] г., стр. [...].

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

- (1) Споразумението относно някои аспекти на въздухоплавателните услуги между Европейския съюз и Специалния административен район на Китайската народна република Макао се одобрява от името на Съюза.
- (2) Текстът на споразумението е приложен към настоящото решение.

Член 2

Председателят на Съвета определя лицето, оправомощено да извърши от името на Европейския съюз предвиденото в член 8, параграф 1 от споразумението уведомление, за да се изрази съгласието на Европейския съюз да бъде обвързан със споразумението.

Член 3

Настоящото решение влиза в сила в деня на приемането му.

Съставено в Брюксел на година.

*За Съвета
Председател*

ПРИЛОЖЕНИЕ

СПОРАЗУМЕНИЕ

между Европейския съюз и Специалния административен район на Китайската народна република Макао

относно някои аспекти на въздухоплавателните услуги

ЕВРОПЕЙСКИЯТ СЪЮЗ,

(наричан по-долу „Съюзът“),

от една страна, и

ПРАВИТЕЛСТВОТО НА СПЕЦИАЛНИЯ АДМИНИСТРАТИВЕН РАЙОН НА КИТАЙСКАТА НАРОДНА РЕПУБЛИКА МАКАО (наричан по-долу „САР Макао“), надлежно оправомощено да сключи настоящото споразумение от Централното народно правителство на Китайската народна република,

от друга страна,

(наричани по-долу „страните“)

КАТО ОТБЕЛЯЗВАТ, че са сключени двустранни споразумения за въздухоплавателни услуги между няколко държави-членки на Съюза и САР Макао, съдържащи разпоредби, които са в противоречие с правото на Съюза,

КАТО ОТБЕЛЯЗВАТ, че Съюзът има изключителни правомощия по отношение на няколко аспекта, които могат да бъдат включени в двустранните споразумения за въздухоплавателни услуги между държави-членки на Съюза и трети страни,

КАТО ОТБЕЛЯЗВАТ, че съгласно правото на Съюза установените в държава-членка въздушни превозвачи от Общността имат право на недискриминационен достъп до въздушни маршрути между държавите-членки на Съюза и трети страни,

КАТО ВЗЕМАТ ПРЕДВИД споразуменията между Съюза и някои трети държави, предвиждащи възможността граждани на тези трети държави да стават собственици на въздушни превозвачи, лицензирани в съответствие с правото на Съюза,

КАТО ОТЧИТАТ, че някои разпоредби на двустранните споразумения за въздухоплавателни услуги между държави-членки на Съюза и САР Макао, които са в противоречие с правото на Съюза, трябва да бъдат приведени в съответствие с него, за да се създаде солидна правна основа за извършването на въздухоплавателни услуги между Съюза и САР Макао, както и за да се осигури тяхната непрекъснатост,

КАТО ОТБЕЛЯЗВАТ, че съгласно правото на Съюза въздушните превозвачи по принцип не могат да сключват споразумения, които могат да се отразят на търговията между държави-членки на Съюза и чиято цел или резултат са възпрепятстването, ограничаването или нарушаването на конкуренцията,

КАТО ПРИЗНАВАТ, че разпоредбите на двустранните споразумения за въздухоплавателни услуги, сключени между държави-членки на Съюза и САР Макао, които i) изискват или благоприятстват приемането на споразумения между предприятия, решения на сдружения на предприятия или съгласувани практики, които предотвратяват, нарушават или ограничават конкуренцията между въздушни превозвачи по съответните маршрути; или (ii) засилват последиците от всяко такова споразумение, решение или съгласувана практика; или iii) прехвърлят на въздушните превозвачи или други частни икономически оператори отговорността за вземането на мерки, които предотвратяват, нарушават или ограничават конкуренцията между въздушните превозвачи по съответните маршрути, могат да направят неефективни правилата за конкуренцията, приложими за предприятията,

КАТО ОТБЕЛЯЗВАТ, че с настоящото споразумение не се цели увеличаване на общия обем на въздушния трафик между Съюза и на САР Макао, оказване на влияние върху баланса между въздушните превозвачи от Общността и въздушните превозвачи от САР Макао или изменение на разпоредбите на съществуващите двустранни споразумения за въздухоплавателни услуги по отношение на правата за въздушни превози.

СЕ СПОРАЗУМЯХА ЗА СЛЕДНОТО:

ЧЛЕН 1

Общи разпоредби

- (1) За целите на настоящото споразумение изразът „държави-членки“ означава държавите-членки на Европейския съюз, а изразът „Договорите за ЕС“ означава Договорът за Европейския съюз и Договорът за функционирането на Европейския съюз.
- (2) Упоменаването във всяко от споразуменията, изброени в приложение 1, на граждани на държавата-членка, която е страна по посоченото споразумение, се счита, че се отнася за граждани на държавите-членки.
- (3) Упоменаването във всяко от споразуменията, изброени в приложение 1, на въздушни превозвачи или авиокомпании на държавата-членка, която е страна по посоченото споразумение, се счита, че се отнася за въздушни превозвачи или авиокомпании, назначени от тази държава-членка.

ЧЛЕН 2

Назначаване от държава-членка

- (1) Разпоредбите на параграфи 2 и 3 от настоящия член заменят съответните разпоредби в членовете, изброени в приложение 2, букви а) и б), съответно, във връзка с назначаването на даден въздушен превозвач от съответната държава-членка, неговите лицензи и разрешения, дадени от САР Макао, както и съответно отказа, отмяната, временното прекратяване или ограничаването на лицензите и разрешенията на въздушния превозвач.
- (2) При получаване на документ за назначаване на превозвач от държава-членка САР Макао предоставя съответните лицензи и разрешения с минимално процедурно забавяне, при условие че:

- а) въздушният превозвач е установен на територията на назначаващата държава-членка съгласно Договорите за ЕС и притежава валиден оперативен лиценз в съответствие с правото на Съюза; и
 - б) от държавата-членка, отговорна за издаването на свидетелство за авиационен оператор, се упражнява и поддържа ефективен регулаторен контрол върху въздушния превозвач и съответният авиационен орган е ясно определен при назначаването; и
 - в) въздушният превозвач е притежаван пряко или чрез мажоритарно участие, и се контролира фактически от държави-членки и/или граждани на държави-членки, и/или от други държави, изброени в приложение 3, и/или от граждани на такива други държави.
- (3) САР Макао може да откаже, отнеме, прекрати временно или ограничи лицензите или разрешенията на въздушен превозвач, назначен от държава-членка, когато:
- а) въздушният превозвач не е установен на територията на назначаващата държава-членка съгласно Договорите за ЕС или не притежава валиден оперативен лиценз в съответствие с правото на Съюза;
 - б) не се упражнява или не се поддържа ефективен регулаторен контрол на въздушния превозвач от държавата-членка, отговорна за издаването на неговото свидетелство за авиационен оператор, или съответният авиационен орган не е ясно идентифициран при назначаването; или
 - в) въздушният превозвач не е притежаван пряко или чрез мажоритарно участие, или не се контролира ефективно от държави-членки и/или граждани на държави-членки, и/или от други държави, изброени в приложение 3, и/или от граждани на такива други държави;

При упражняването на правото си по този параграф САР Макао няма да прилага дискриминация между въздушните превозвачи на Общността на основание на тяхната националност.

ЧЛЕН 3

Безопасност

- (1) Разпоредбите на параграф 2 от настоящия член допълват съответните разпоредби на членовете, изброени в приложение 2, буква в).
- (2) Когато държава-членка е назначила въздушен превозвач, чийто регулаторен контрол се упражнява и поддържа от друга държава-членка, правата на САР Макао съгласно разпоредбите за безопасност на споразумението между държавата-членка, назначила въздушния превозвач, и САР Макао, ще се прилагат еднакво по отношение на приемането, упражняването или поддържането на стандарти за безопасност от тази друга държава-членка и по отношение на оперативния лиценз на този въздушен превозвач.

ЧЛЕН 4

Данъчно облагане на авиационното гориво

- (1) Разпоредбите на параграф 2 от настоящия член допълват съответните разпоредби на членовете, изброени в приложение 2, буква г).
- (2) Независимо от всяка друга разпоредба с обратен смисъл, нищо от споразуменията, изброени в приложение 2, буква г), няма да попречи на държава-членка да налага на недискриминационна основа данъци, налози, мита, тарифи или такси върху горивото, доставяно на нейна територия за ползване във въздухоплавателно средство на определен въздушен превозвач на САР Макао, който оперира от пункт на територията на тази държава-членка до друг пункт на територията на тази държава-членка или на територията на друга държава-членка.

ЧЛЕН 5

Съвместимост с правилата за защита на конкуренцията

- (1) Независимо от всяка друга противоречаща разпоредба нищо във всяко от споразуменията, изброени в приложение 1, i) не изисква или благоприятства приемането на споразумения между предприятия, решения на сдружения на предприятия или съгласувани практики, които възпрепятстват или нарушават конкуренцията; (ii) не засилва последиците от всяко такова споразумение, решение или съгласувана практика; или iii) не делегира на частни икономически оператори отговорността за прилагане на мерки, възпрепятстващи, нарушаващи или ограничаващи конкуренцията.
- (2) Разпоредбите, съдържащи се в споразуменията, изброени в приложение 1, които са несъвместими с параграф 1 от настоящия член, не се прилагат.

ЧЛЕН 6

Приложения към споразумението

Приложенията към настоящото споразумение са неразделна част от него.

ЧЛЕН 7

Преразглеждане или изменение

Страните могат по всяко време да преразгледат или изменят настоящото споразумение по взаимно съгласие.

ЧЛЕН 8

Влизане в сила и временно прилагане

- (1) Настоящото споразумение влиза в сила, след като страните се уведомят взаимно в писмен вид, че съответните им вътрешни процедури, необходими за неговото влизане в сила, са изпълнени.

- (2) Без да се засягат разпоредбите на параграф 1, страните приемат да прилагат временно настоящото споразумение от първия ден на месеца след датата, на която са се уведомили взаимно за приключването на необходимите за тази цел процедури.
- (3) Настоящото споразумение се прилага по отношение на всички споразумения и договорености, изброени в приложение 1, включително и по отношение на тези, които към датата на подписване на настоящото споразумение все още не са влезли в сила и не се прилагат временно.

ЧЛЕН 9

Прекратяване

- (1) В случай на прекратяване на споразумение, посочено в приложение 1, всички разпоредби на настоящото споразумение, които се отнасят до съответното споразумение, посочено в приложение 1, се прекратяват по същото време.
- (2) В случай, че всички споразумения, изброени в приложение 1, бъдат прекратени, настоящото споразумение се прекратява по същото време.

В ПОТВЪРЖДЕНИЕ ЗА КОЕТО, долуподписаните, надлежно оправомощени лица, подписаха настоящото споразумение.

Съставено в [...] в два екземпляра, на [...] ден от [..., ...] на английски, български, гръцки, датски, естонски, испански, италиански, китайски, латвийски, литовски, малтийски, немски, нидерландски, полски, португалски, румънски, словашки, словенски, унгарски, фински, френски, чешки и шведски език, като всички текстове са еднакво автентични.

ЗА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ: ЗА СПЕЦИАЛНИЯ АДМИНИСТРАТИВЕН РАЙОН
НА КИТАЙСКАТА НАРОДНА РЕПУБЛИКА МАКАО:

Списък на споразуменията, посочени в член 1 от настоящото споразумение

Споразумения и други договорености за въздухоплавателни услуги между САР Макао и държавите-членки, съответно променени или изменени, които към датата на подписването на настоящото споразумение са били сключени, подписани или парафирани:

- Споразумение за въздушен транспорт между **Австрийското федерално правителство и правителството на Макао**, съставено във Виена на 4 ноември 1994 г., наричано в приложение 2 по-долу „Споразумение САР Макао—Австрия“;
- Споразумение за въздушен транспорт между **правителството на Кралство Белгия и правителството на Макао**, съставено в Брюксел на 16 ноември 1994 г., наричано в приложение 2 по-долу „Споразумение САР Макао—Белгия“;
- Споразумение за въздухоплавателни услуги между **правителството на Чешката република и правителството на Специалния административен район на Китайската народна република Макао**, съставено в Прага на 25 септември 2001 г., наричано в приложение 2 по-долу „Споразумение САР Макао—Чешка република“;
- Споразумение за въздухоплавателни услуги между **правителството на Кралство Дания и правителството на Макао**, съставено в Осло на 12 декември 1996 г., наричано в приложение 2 по-долу „Споразумение САР Макао—Дания“;
- Споразумение за въздухоплавателни услуги между **правителството на Република Финландия и правителството на Макао**, съставено в Макао на 9 септември 1994 г., наричано в приложение 2 по-долу „Споразумение САР Макао—Финландия“;
- Споразумение за въздухоплавателни услуги между **правителството на Френската република и правителството на Специалния административен район на Китайската народна република Макао**, съставено в Париж на 23 май 2006 г., наричано в приложение 2 по-долу „Споразумение САР Макао—Франция“;
- Споразумение за въздушен транспорт между **правителството на Федерална република Германия и правителството на Макао**, съставено в Бон на 5 септември 1996 г., наричано в приложение 2 по-долу „Споразумение САР Макао—Германия“;
- Споразумение за въздухоплавателни услуги между **правителството на Република Гърция и правителството на Специалния административен район на Китайската народна република Макао**, парафирано в Макао на 17

февруари 2006 г., наричано в приложение 2 по-долу „Споразумение САР Макао—Гърция“;

- Споразумение за въздухоплавателни услуги между **правителството на Великото херцогство Люксембург и правителството на Макао**, съставено в Макао на 14 декември 1994 г., наричано в приложение 2 по-долу „Споразумение САР Макао—Люксембург“;
- Споразумение за въздухоплавателни услуги между **Кралство Нидерландия и Макао** между и извън съответните им области, съставено в Хага на 16 ноември 1994 г., наричано в приложение 2 по-долу „Споразумение САР Макао—Нидерландия“;
- Споразумение за въздухоплавателни услуги между **правителството на Република Полша и правителството на Макао**, съставено във Варшава на 22 октомври 1999 г., наричано в приложение 2 по-долу „Споразумение САР Макао—Полша“;
- Споразумение за въздушен транспорт между **правителството на Португалската република и правителството на Макао**, съставено в Лисабон на 31 август 1995 г., наричано в приложение 2 по-долу „Споразумение САР Макао—Португалия“;
- Споразумение за въздухоплавателни услуги между **правителството на Словашката република и правителството на Специалния административен район на Китайската народна република Макао**, парафирано в Макао на 3 март 2006 г., наричано в приложение 2 по-долу „Споразумение САР Макао—Словакия“;
- Споразумение за въздухоплавателни услуги между **правителството на Кралство Швеция и правителството на Макао**, съставено в Осло на 12 декември 1996 г., наричано в приложение 2 по-долу „Споразумение САР Макао—Швеция“;
- Споразумение за въздухоплавателни услуги между **правителството на Специалния административен район на Китайската народна република Макао** и правителството на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия, съставено в Лондон на 19 януари 2004 г., наричано в приложение 2 по-долу „Споразумение САР Макао—Обединеното кралство“.

Списък на членовете от споразуменията, изброени в приложение 1 и посочени в членове 2—4 от настоящото споразумение

- а) Назначаване от държава-членка:
- Член 4 от Споразумение САР Макао—Австрия;
 - Член 3 от Споразумение САР Макао—Чешка република;
 - Член 4 от Споразумение САР Макао—Дания;
 - Член 4 от Споразумение САР Макао—Германия;
 - Член 4 от Споразумение САР Макао—Люксембург;
 - Член 4 от Споразумение САР Макао—Полша;
 - Член 4 от Споразумение САР Макао—Португалия;
 - Член 4 от Споразумение САР Макао—Швеция;
- б) Отказ, отмяна, временно прекратяване или ограничаване на лицензи или разрешения:
- Член 5 от Споразумение САР Макао—Австрия;
 - Член 6 от Споразумение САР Макао—Белгия;
 - Член 4 от Споразумение САР Макао—Чешка република;
 - Член 5 от Споразумение САР Макао—Дания;
 - Член 4 от Споразумение САР Макао—Финландия;
 - Член 5 от Споразумение САР Макао—Люксембург;
 - Член 5 от Споразумение САР Макао—Нидерландия;
 - Член 5 от Споразумение САР Макао—Полша;
 - Член 6 от Споразумение САР Макао—Португалия;
 - Член 5 от Споразумение САР Макао—Швеция;
- в) Безопасност:
- Член 7 от Споразумение САР Макао—Чешка република;
 - Член 9 от Споразумение САР Макао—Франция;
 - Член 7 от Споразумение САР Макао—Гърция;

- Член 7 от Споразумение САР Макао—Люксембург;
- Член 6 от Споразумение САР Макао—Словакия;
- Член 14 от Споразумение САР Макао—Обединеното кралство.

г) Данъчно облагане на авиационно гориво:

- Член 8 от Споразумение САР Макао—Австрия;
- Член 11 от Споразумение САР Макао—Белгия;
- Член 8 от Споразумение САР Макао—Чешка република;
- Член 7 от Споразумение САР Макао—Дания;
- Член 6 от Споразумение САР Макао—Финландия;
- Член 7 от Споразумение САР Макао—Германия;
- Член 9 от Споразумение САР Макао—Люксембург;
- Член 10 от Споразумение САР Макао—Нидерландия;
- Член 7 от Споразумение САР Макао—Полша;
- Член 10 от Споразумение САР Макао—Португалия;
- Член 7 от Споразумение САР Макао—Швеция;
- Член 8 от Споразумение САР Макао—Обединеното кралство.

Списък на други държави, посочени в член 2 от настоящото споразумение

- а) Република Исландия (съгласно Споразумението за Европейското икономическо пространство);
- б) Княжество Лихтенщайн (съгласно Споразумението за Европейското икономическо пространство);
- в) Кралство Норвегия (съгласно Споразумението за Европейското икономическо пространство);
- г) **Конфедерация Швейцария** (съгласно Споразумението между Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно въздушния транспорт).